

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยและพัฒนา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย 2) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT และ 3) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 สร้างกรอบแนวคิดในการพัฒนาการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT โดยวิเคราะห์จากผลการวิจัยเรื่อง ผลการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมโยคะประกอบการเล่านิทาน ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี การจัดเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย และสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและการประเมินทักษะการเรียนรู้ของครูระดับปฐมวัย จำนวน 30 คน ขั้นที่ 2 กำหนดองค์ประกอบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT โดยสังเคราะห์ผลการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมโยคะประกอบการเล่านิทาน ทฤษฎีพหุปัญญาของ Garner รูปแบบลีลาการเรียนรู้ของ VAK พัฒนาการการคิดของ Vygotsky หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 หลักของการจัดการศึกษาของกานเย และแนวทางการจัดกิจกรรมของ Kolb เพื่อกำหนดองค์ประกอบรูปแบบการจัดกิจกรรม ได้ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเร้า (Perception) การทบทวนข้อมูล (Rehearsal) การปฏิบัติกิจกรรม (Action) การเขียน (Write) การแสวงหาความรู้ (Inquiry) และการถ่ายโยงความรู้ (Transfer of Learning) ขั้นที่ 3 การตรวจสอบองค์ประกอบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT โดยออกแบบแผนการจัดกิจกรรม 4 ชุด เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบและคำนวณหาค่าความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ (IOC) ทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ย 0.84-1.00 จากนั้นนำไปใช้จัดกิจกรรมในชั้นเรียนของกลุ่มตัวอย่างการศึกษานำร่อง พบว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT มี 3 ขั้นตอนซึ่งครอบคลุม 6 องค์ประกอบ ขั้นที่ 4 ตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT โดยคู่มือการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 10 ท่าน ความเหมาะสมของคู่มือทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ย 4.61 มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

การศึกษาประสิทธิภาพรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT ที่มีต่อทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย มี 3 ระยะ คือ ขั้นที่ 1 สร้างกรอบแนวคิดและกำหนดคุณลักษณะของทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเมินทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย และวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มครูระดับปฐมวัยเกี่ยวกับแนวทางการประเมินทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย จึงกำหนดการประเมินทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เชิงสถานการณ์ เป็นการตั้งประเด็นคำถามเพื่อให้เด็กแสดงพฤติกรรมด้วยการพูด การกระทำ ซึ่งการแสดงออกทางพฤติกรรมสื่อถึงทักษะการเรียนรู้ทั้ง 5 ทักษะ ได้แก่ 1) การสังเกต 2) การสำรวจ 3) การรวบรวมข้อมูล 4) การสื่อสาร และ 5) การแสดงทัศนคติ ขั้นที่ 2 ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยสร้างแบบประเมินทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเชิงสถานการณ์สำหรับเด็กอายุ 4-5 ปี จำนวน 10 สถานการณ์ ที่มีเรื่องราวที่ต่อเนื่องกัน โดยใช้คำถามเพื่อให้เด็กปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ คะแนนเต็ม 30 คะแนน และ 1 ข้อกำหนดเวลา 3 นาที และสร้างคู่มือการใช้แบบทดสอบ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบและค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ซึ่งทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.80-1.00 จากนั้นนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานำร่อง ซึ่งมีค่าความยากง่าย ทั้งฉบับมีค่าระหว่าง 0.43 -0.70 ค่าอำนาจจำแนก ทั้งฉบับมีค่าระหว่าง 0.31-0.37 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ มีค่า 0.89 แสดงว่า แบบการประเมินทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยสามารถนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้ และขั้นที่ 3 ทดลองประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดกิจกรรม และประเมินทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดกิจกรรม และประเมินทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง เป็นเวลา 8 สัปดาห์ ด้วยแบบแผนการวิจัย Pretest-Posttest One Group Design

ระยะที่ 3 การขยายผลรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

การศึกษาประสิทธิภาพรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT ที่มีต่อทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เป็นขั้นตอนเผยแพร่กระบวนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ PRAWIT โดยบูรณาการการจัดการเรียนการสอนกับการวิจัยในหัวข้อการจัดกิจกรรมและปฏิบัติการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย เนื่องจากพัฒนาการทางภาษา เกิดจากทักษะการคิดและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ซึ่งนักศึกษาเป็นผู้ช่วยนักวิจัยในการดำเนินทดสอบก่อนการทดลอง จัดกิจกรรมตามรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT และทดสอบหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

1.1 องค์ประกอบรูปแบบการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กปฐมวัย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้มีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเร้า (Perception) การทบทวนข้อมูล (Rehearsal) การปฏิบัติกิจกรรม (Action) การเขียน (Write) การแสวงหาความรู้ (Inquiry) และการถ่ายโยงความรู้ (Transfer of Learning) ในกระบวนการดำเนินกิจกรรม 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ หมายถึง การกระตุ้นความสนใจของเด็กปฐมวัย เพื่อให้เกิดความต้องการในการเรียนรู้ ด้วยการปฏิสัมพันธ์ กับสื่อและบุคคล ครูมีบทบาทในการกระตุ้นความสนใจ ด้วยการตั้งประเด็นคำถามเพื่อให้เด็กค้นหาคำตอบ ครอบคลุม 2 องค์ประกอบ คือ

1) การปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเร้า (Perception) กระบวนการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเร้า ครูมีบทบาท ด้วยการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนด้วยการใช้ประสาทสัมผัสการฟัง และการดู เช่น ผู้สอนชวนเด็กทายภาพที่กำหนด และชวนเด็กสังเกตรายละเอียดของภาพ ผู้สอนชวนเด็กฟังนิทานและสาธิตทำโยคะ ผู้สอนชวนเด็กฟังนิทานและทบทวนทำโยคะ

2) การทบทวนข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเข้าใจขั้น (Rehearsal) กระบวนการทบทวนข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นด้วยคำถาม เพื่อตรวจสอบประสบการณ์เดิม และร่วมสนทนาเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้สอนชวนเด็กคิดลำดับเหตุการณ์ และคิดทบทวนและแสดงท่าทาง ด้วยการออกเสียง หรือการแสดงท่าทาง และร่วมสนทนาเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

ขั้นที่ 2 สร้างผลงาน หมายถึง กระบวนการลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดประสบการณ์ ในการนำไปใช้ในกระบวนการต่อไป สร้างผลงานด้วยการเขียนภาพ หรือสัญลักษณ์อย่างมีความหมาย ครูมีบทบาทในการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้การปฏิบัติกิจกรรม กระตุ้นให้เด็กคิดและแสดงความคิดเห็น ครอบคลุม 2 องค์ประกอบ คือ

1) การปฏิบัติกิจกรรม (Action) กระบวนการลงมือปฏิบัติกิจกรรม โดยเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากที่สุด โดยผู้สอนชวนเด็กยืดเหยียดร่างกาย และสาธิตนิทานโยคะให้ดู 1 รอบ แล้วปฏิบัตินิทานโยคะพร้อมกัน หรือผู้สอนชวนเด็กๆ ปฏิบัตินิทานโยคะ พร้อมกัน 2 รอบ หรือให้นักเรียนมีบทบาทการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ในการปฏิบัติกิจกรรมโยคะ โดยพิจารณาตามความเหมาะสมและความต้องการของเด็ก ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือและให้คำปรึกษา

2) การเขียน (Write) กระบวนการเขียนภาพ หรือสัญลักษณ์ เพื่อบอกเล่าเหตุการณ์ สิ่งที่ได้เรียนรู้ตามความสนใจ หรือความต้องการอย่างอิสระ ซึ่งครูมีบทบาทสำคัญในการตั้งประเด็นคำถาม เพื่อนำไปสู่การเขียนภาพอย่างมีความหมาย ผ่านกิจกรรมกลุ่ม หรือกิจกรรมรายบุคคล

ขั้นที่ 3 สร้างองค์ความรู้ หมายถึง กระบวนการนำสิ่งที่เรียนรู้แล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ หรือสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งเป็นการกระทำซ้ำเพื่อให้เกิดความเข้าใจและมั่นใจในการปฏิบัติ

กิจกรรมครั้งต่อไป ครูมีบทบาทในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน และประสานงานกับผู้ปกครอง ตอบสนองการถ่ายทอดองค์ความรู้ของเด็ก ครอบคลุม 2 องค์ประกอบ คือ

1) การแสวงหาความรู้ (Inquiry) กระบวนการแสวงหาความรู้จากภาพ ผู้เรียนมีบทบาทในการสนทนาถึงความต้องการในการค้นหาคำตอบที่ต้องการ เช่น ความต้องการเขียนคำ ความต้องการเขียนภาพ ครูมีบทบาทหน้าที่ในการเป็นผู้สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ เช่น การเขียนให้ดู การชวนเล่นเสียงที่พยางค์เดียวกัน

2) การถ่ายโยงความรู้ (Transfer of Learning) กระบวนการถ่ายโยงความรู้ กระบวนการนำสิ่งที่เรียนรู้แล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่หรือการเชื่อมโยงความรู้เดิมเข้ากับประสบการณ์ใหม่ ครูมีบทบาทสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้กระตุ้นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สังเกตได้จาก การสนทนา การนำเสนอผลงาน และการบอกเล่าจากผู้ปกครอง

1.2 ผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT พบว่าภาพรวมทั้งฉบับมีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D.=0.04) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสมของกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.06) รองลงมา คือ ด้านความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.05) และด้านความเหมาะสมของกระบวนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ PRAWIT ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.01) อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ และมีองค์ประกอบสำคัญดังนี้

2. ศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทักษะการเรียนรู้ หลังการทดลอง ($\bar{X} = 23.14$, S.D. = 2.22) และก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 14.04$, S.D.= 0.74) มีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.10 โดยทักษะการเรียนรู้หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อพิจารณาขนาดของผลที่เกิดขึ้นจากการทดลอง พบว่าก่อนการทดลองและหลังการทดลองมีขนาดความแตกต่างทางคณิตศาสตร์มีผลขนาดปานกลาง ($d = 0.53$)

3. ศึกษาประสิทธิภาพรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทักษะการเรียนรู้โดยภาพรวม หลังการทดลอง ($\bar{X} = 16.50$, S.D. = 1.50) และก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 11.87$, S.D.= 1.70) มีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 โดยทักษะการเรียนรู้หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ขนาดของผลที่เกิดขึ้นจากการทดลอง พบว่าก่อนการทดลองและหลังการทดลองมีขนาดความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทางคณิตศาสตร์มีผลขนาดเล็กน้อย ($d = 0.02$) และเมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละโรงเรียน พบว่า

โรงเรียน A ทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยหลังการทดลอง ($\bar{X} = 16.77$, S.D. = 1.68) และก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 11.91$, S.D.= 1.75) มีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86

โรงเรียน B ทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หลังการทดลอง ($\bar{X}$ = 16.68, S.D. = 1.84) และก่อนการทดลอง ($\bar{X}$ = 11.88 S.D. = 1.76) มีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80

โรงเรียน C ทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย พบว่า หลังการทดลอง ($\bar{X}$ = 16.68, S.D. = 1.47) และก่อนการทดลอง ($\bar{X}$ = 11.91, S.D. = 1.63) มีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77

โรงเรียน D ทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย พบว่า หลังการทดลอง ($\bar{X}$ = 15.90, S.D. = 1.04) และก่อนการทดลอง ($\bar{X}$ = 11.81, S.D. = 1.66) มีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT มี 6 องค์ประกอบ ได้รับการประเมินภาพรวมทั้งฉบับมีความเหมาะสมมากทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความเหมาะสมของกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ด้านความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรม และด้านความเหมาะสมของกระบวนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ PRAWIT และผู้วิจัยสามารถอธิบายได้ 2 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย 2) ทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

แนวทางในการพัฒนารูปแบบครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษากระบวนการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT จากผลการวิจัยเรื่องผลการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมโยคะประกอบการเล่นิทาน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัญหาการจัดระดับการศึกษาระดับปฐมวัย ปัญหาด้านผู้สอน แล้วระบุเป็นสภาพที่ต้องการพัฒนา จากนั้นนำสภาพความต้องการมาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง กำหนดแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม กำหนดกรอบแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรม การกำหนดและออกแบบกระบวนการจัดกิจกรรม ออกแบบแผนการจัดกิจกรรมเพื่อตรวจสอบองค์ประกอบการจัดกิจกรรม ทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น สุดท้ายเป็นการประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรม โดยจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรม ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมหลังจากได้ทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น สอดคล้องกับการออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนการสอน Knirk and Gustafson (1986) ที่เสนอรูปแบบการออกแบบและการเรียนการสอน 3 องค์ประกอบหลัก คือ การกำหนดปัญหา การออกแบบ และการพัฒนา

รูปแบบการจัดกิจกรรมนี้ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบระเบียบ โดยมีแนวคิด ทฤษฎีหลักการและแนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย และผลงานวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนา และได้ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมผู้เชี่ยวชาญ ทำให้รูปแบบการจัดกิจกรรมมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ของทีศนา แคมมณี (2559) เสนอกระบวนการเรียนการสอน 7 ขั้นตอน คือ

- 1) การทบทวนความรู้เดิม
- 2) การแสวงหาความรู้ใหม่

- 3) การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล
- 4) การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม
- 5) การสรุปข้อมูลและจัดระเบียบความรู้
- 6) การปฏิบัติและแสดงผลงาน
- 7) การประยุกต์ใช้ความรู้

ซึ่งขั้นที่ 1-6 เป็นกระบวนการสร้างความรู้ ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ผักผ่น ทักษะ ส่วนขั้นตอนที่ 7 ช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ ซึ่งขั้นตอนและองค์ประกอบการจัดกิจกรรม แบบ PRAWIT สอดคล้องกับธรรมชาติของการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กปฐมวัย สามารถอธิบายได้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ มีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นความสนใจ หรือเร้าความสนใจของเด็ก เพื่อให้เด็กเกิดความต้องการในการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบประสบการณ์เดิมของเด็ก และเพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติกิจกรรมขั้นต่อไป โดยขั้นสร้างความสนใจ มีพื้นฐานแนวคิดของ Bruner กล่าวว่า วิธีการที่ดีที่สุดที่จะพัฒนาให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย และสามารถนำไปใช้ได้ นั้น คือ การกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจและเห็นคุณค่าของสิ่งที่จะได้เรียนรู้ ซึ่งความสนใจที่เกิดขึ้นนี้เป็น ตัวกระตุ้นให้เด็กต้องการเรียนรู้สำคัญยิ่งกว่าเป้าหมายของการเลื่อนชั้นหรือเพื่อชนะการแข่งขัน (Bruner, 1960, pp. 14-31) การกระตุ้นความสนใจ ถือว่าเป็นเครื่องมือที่ทรงพลังอย่างยิ่ง ในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย (Post, 1988, p. 21 citing Bruner, 1966) ทั้งนี้ Vygotsky กล่าวว่า พัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กจะเพิ่มขึ้นถึงขั้นสูงสุดได้ ก็ต่อเมื่อเด็กได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลใกล้ชิดที่มีวุฒิภาวะสูงกว่า หรือที่มีความสามารถมากกว่า ด้วยกระบวนการที่เหมาะสมตามสถานการณ์ (จิระพันธ์ พูลพัฒน์ และคณะ, 2553) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากเด็กได้แสดงออกถึงสิ่งที่คิด โดยสนทนากับเพื่อน หรือการตอบคำถามของครู และในขณะที่คนใดคนหนึ่งพูด เพื่อนๆ ก็จะได้ฟังไปพร้อมๆ กันด้วย (Smith, 2001, p. 17) เนื่องจากการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมีจุดเริ่มต้น ที่ความอยากรู้อยากเห็น ความสนใจใคร่รู้ และเด็กแต่ละคนมีพื้นฐานการเรียนรู้แตกต่างกันขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้ ประเภทความรู้ ประสบการณ์ การปฏิสัมพันธ์กับสื่อที่แต่ละคนได้รับ การเรียนรู้ ที่จัดตามความสนใจหรือให้เด็กได้แสดงออกในเรื่องที่สนใจผู้สอนควรกระตุ้นให้เกิดความสนใจ และอยากที่จะหาความคำตอบ วิเคราะห์ข้อมูลสรุปผล ซึ่งสำคัญมากกว่าการเรียนรู้โดยบอกข้อเท็จจริงจากครู (Brewer, 2004, pp. 57-59) ดังนั้นการสร้าง ความสนใจจึงครอบคลุม 2 องค์ประกอบ ดังนี้

การปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเร้า (Perception) กระบวนการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเร้า ครูมีบทบาทด้วยการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนด้วยการใช้ประสาทสัมผัสการฟังนิทาน และกระตุ้นประสาทสัมผัส ผ่านการฟังและการดูโดยผู้สอนสาธิตทำโยคะประกอบเสียงเล่านิทาน ซึ่งนิทานเป็นสื่อที่มีคุณค่าช่วย กระตุ้นความสนใจ ให้เด็กสนใจอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรม สอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีพัฒนาการ ทางสติปัญญาของบรูเนอร์ ที่กล่าวว่า การกระตุ้นความสนใจ (Motivation) ให้เด็กเกิดความต้องการ ในการเรียนรู้เป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะพัฒนาให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและสามารถนำเอา ความรู้ไปใช้ได้ ซึ่งความสนใจที่เกิดขึ้นนี้เป็นพลังขับเคลื่อนวิธีการเรียนรู้และค้นหาข้อมูลของเด็ก ปฐมวัย

การทบทวนข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ (Rehearsal) กระบวนการทบทวนข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของตนเองจากการปฏิบัติ ในการฟังนิทาน โดยครูเป็นผู้กระตุ้นด้วยคำถามเพื่อให้เด็กคิดลำดับเหตุการณ์ และคิดทบทวนแล้วแสดงท่าทาง การคิดทบทวนด้วยการออกเสียงหรือการคิดทบทวนในใจนั้นเด็กจะได้แสดงออกอย่างอิสระในการคิด แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และช่วยเหลือกันแบบร่วมมือ สอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีประวัติศาสตร์สังคมของ Vygotsky กล่าวว่า พัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กจะเพิ่มขึ้นถึงขั้นสูงสุดได้ ก็ต่อเมื่อเด็กได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลใกล้ชิดที่มีวุฒิภาวะสูงกว่า หรือที่มีความสามารถมากกว่าด้วยกระบวนการที่เหมาะสมตามสถานการณ์ต่างๆ เรียกว่า “Zone of Proximal Devilmnt” ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ และถ้าเด็กยังไม่ได้รับการช่วยเหลือเด็กจะอยู่ในระดับพัฒนาการเดิม

ขั้นที่ 2 สร้างผลงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองมากที่สุด และเพื่อสร้างผลงานจากการค้นหาคำตอบ โดยการปฏิสัมพันธ์กับสื่อเชิงรูปธรรม บุคคล ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการสื่อสารเชิงบวกเพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยขั้นสร้างผลงาน มีพื้นฐานแนวคิดของ Grener ที่กล่าวว่า ความสามารถในการรับรู้ของเด็กวัยอนุบาลในขั้น “Symbol System” คือสามารถรับรู้ได้ดีจากสื่อเชิงรูปธรรม เช่น นิทาน เพลง เกม การเคลื่อนไหว ละคร ผ่านสิ่งแวดล้อมที่พร้อม นำไปสู่การค้นพบความถนัด หรือความสามารถทางปัญญาเฉพาะแบบของตนเอง ดังนั้นการเคลื่อนไหวประกอบเสียงเล่านิทาน จึงเป็นการส่งเสริมความสามารถเฉพาะของเด็กปฐมวัย (จิระพันธ์ พูลพัฒน์ และคณะ, 2553) ซึ่งการลงมือปฏิบัติจริงด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 กับสื่อการเรียนรู้รูปธรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับแนวคิดของ Piaget เชื่อว่า การซึมซับประสบการณ์ และปรับแต่งโครงสร้าง ทางสติปัญญาตามสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดความสมดุล (Equilibration) ทางโครงสร้างสติปัญญา โดยความสมดุลเกิดขึ้นเมื่อเด็กใช้ความสามารถเดิมที่มีอยู่มาปรับใช้เข้ากับสถานการณ์ใหม่เพื่อให้เกิดความสมดุลขึ้นระหว่างประสบการณ์ใหม่กับการรับรู้ (Skemp, 1979, pp. 114-126; Wadsworth, 1996, pp. 14-17) และการสร้างองค์ความรู้ที่เน้นความรู้ถูกสร้างโดยเด็ก เด็กจะใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่บนพื้นฐานในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ การเรียนรู้เป็นกระบวนการภายในตัวเด็กในการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ตามแนวคิดนี้จึงเน้นการจัดกิจกรรมที่让孩子ได้สื่อสาร และปฏิสัมพันธ์กับบุคคล โดยครูเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ตั้งประเด็นปัญหาที่ท้าทายความสามารถของเด็กและคอยช่วยเหลือให้เด็กสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง (Paiget, 1970, p. 2, อ้างถึงใน สิริมณี บรรจง, 2549, น. 14) การสร้างความรู้ของเด็กปฐมวัยใช้กระบวนการที่เรียกว่า “กระบวนการสะท้อนความเป็นนามธรรม (Reflective Abstraction Process) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงแล้วสะท้อนผลจากการลงมือกระทำนั้นออกมา กระบวนการสะท้อนผลนี้จะนำไปสู่การปรับโครงสร้างทางสมองต่อไป (Brewer, 2004, p. 346; citing Piaget, 1970) ซึ่งเด็กจะใช้ภาพ สัญลักษณ์ แทนสิ่งต่างๆ หรือเพื่อสื่อสารความคิดของเขา ซึ่งแสดงถึงความคิดรวบยอดของเขาต่อวัตถุอย่างใดอย่างหนึ่ง และสามารถใช้ประโยคหรือคำเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ได้ และความคิดรวบยอดจะเกิดขึ้นเมื่อเด็กได้ทำกิจกรรมแล้วสรุปข้อตกลงร่วมกับเพื่อน (Dienes, 1971, pp. 31-36; Smith, 2004, p. 18) ทั้งนี้การสร้างผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้ของเด็กจะประสบความสำเร็จได้ ต้องเกิดจากความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ความมั่นใจในความคิด การสื่อสารหรือการแสดงออกทางพฤติกรรมที่ได้รับ

การยอมรับจากสมาชิกในกลุ่ม หรือผู้ใหญ่ การเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองเกิดจากความรู้สึกภายในที่ได้รับการตอบสนองเชิงบวกผ่าน สีสัน ท่าทาง คำชมคำพูดที่แสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องกันหรือสนับสนุนกัน คำพูดที่กระตุ้นให้เกิดการคิดต่อยอด คำพูดหรือท่าทางให้กำลังใจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้เด็กกล้าแสดงออกซึ่งความคิด ผ่านการสนทนาและการกระทำอย่างมีความหมาย สอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีการเสริมแรงทางบวกของ Skinner ที่กล่าวว่า การกระทำใดๆ ถ้าได้รับการเสริมแรง จะมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมขึ้นอีก การเสริมแรงจึงเป็นการจูงใจบุคคลให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (จิระพันธ์ พูลพัฒน์ และคณะ, 2553) ดังนั้นจึงครอบคลุม 2 องค์ประกอบ ดังนี้

การปฏิบัติกิจกรรม (Action) กระบวนการลงมือปฏิบัติกิจกรรม โดยเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากที่สุด ผู้เรียนมีบทบาทการเป็นผู้นำ ผู้ตามในการปฏิบัติกิจกรรมประกอบเสียงเล่านิทานด้วยตนเอง โดยพิจารณาตามความเหมาะสม และความต้องการของเด็ก ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือและให้คำปรึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ Gerner ที่กล่าวว่า ความสามารถในการรับรู้ของเด็กวัยอนุบาลในชั้น “Symbol System” คือสามารถรับรู้ได้ดีจากสื่อเชิงรูปธรรม เช่น นิทาน เพลง เกม การเคลื่อนไหว ละคร ผ่านสิ่งแวดล้อมที่พร้อม ซึ่งจะนำไปสู่การค้นพบความถนัดหรือความสามารถทางปัญญาเฉพาะแบบของตนเอง ดังนั้นการเคลื่อนไหวประกอบเสียงเล่านิทานจึงเป็นการส่งเสริมความสามารถเฉพาะของเด็กปฐมวัย

การเขียน (Write) กระบวนการเขียนภาพ หรือสัญลักษณ์ หรือคำ ตามความสนใจ ความต้องการเกี่ยวกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งตามจินตนาการ เป็นการสรุปความรู้ที่เป็นสาระสำคัญที่ได้จากการทำกิจกรรม โดยครูเป็นผู้มีบทบาท สำคัญในการกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นจากคำถาม “ใคร...” “อะไร...” “ทำไม...” “ที่ไหน...” “เมื่อไร...” “อย่างไร...” เพื่อนำไปสู่การเขียนภาพตามความสนใจ หรือคัดลอกตัวอักษรจากคำ ที่สนใจ ซึ่งการเขียนภาพ หรือสัญลักษณ์ หรือคำ สามารถดำเนินการได้ทั้งในรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม และกิจกรรมรายบุคคล เป็นการนำความรู้ไปสร้างสรรค์ผลงานและนำเสนอผลงาน สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget ที่กล่าวว่า เด็กปฐมวัยเรียนรู้จากกิจกรรมและสื่อที่เป็นรูปธรรม โดยการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม สื่อ สภาพแวดล้อม และบุคคลอื่นๆ เพื่อพัฒนากระบวนการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมภายนอกและการจัดระบบโครงสร้างความคิดเพื่อให้เกิดความสมดุล (Equilibration) ทางโครงสร้างทางสติปัญญา โดยความสมดุลเกิดขึ้นเมื่อเด็กใช้ความสามารถเดิมที่มีอยู่มาปรับใช้ให้เข้ากับประสบการณ์ใหม่ เพื่อให้เกิดความสมดุลขึ้นระหว่างประสบการณ์ใหม่กับการรับรู้

ขั้นที่ 3 สร้างองค์ความรู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กฝึกนำสิ่งที่เรียนรู้แล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่หรือการเชื่อมโยงความรู้เดิมเข้ากับประสบการณ์ใหม่ โดยขั้นสร้างองค์ความรู้ มีพื้นฐานแนวคิดของการถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of Learning) ที่กล่าวถึง การนำสิ่งที่เรียนรู้แล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ โดยการถ่ายโยงจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจอย่างมีความหมายไม่ใช่ด้วยการจำ และจะสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายคลึงกัน (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2548, น. 262-263) สอดคล้องกับกฎแห่งการฝึกหัดของ Thorndike เชื่อว่าการฝึกหัดหรือลงมือกระทำบ่อยๆ ด้วยความเข้าใจจะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร ถ้าไม่กระทำซ้ำบ่อยๆ การเรียนรู้จะไม่คงทนถาวร และในที่สุดก็ลืมได้ (Hergenhahn and Olson, 1993, p. 56) ดังนั้นขั้นสร้างองค์ความรู้ 2 องค์ประกอบ ดังนี้

การแสวงหาความรู้ (Inquiry) กระบวนการแสวงหาความรู้จากภาพ ผู้เรียนมีบทบาทในการค้นคว้า ด้วยการสังเกต การตั้งคำถาม การบอกความต้องการ และรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต หรือการสนทนา เพื่อสร้างสรรค์ผลงานให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถดำเนินกิจกรรมได้ทั้งในรูปแบบกิจกรรมกลุ่มย่อย และกิจกรรมรายบุคคล เช่น ร่วมกันเรียงลำดับเหตุการณ์จากการเขียนภาพที่ปรากฏ ตั้งคำถามเพื่อเขียนคำที่ต้องการ สนทนาถึงภาพของตนเอง รวมถึงการบอกหรือแนะนำวิธีการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และการแก้ปัญหาในกลุ่ม ซึ่งเป็นพื้นฐานการสร้างความรู้ ด้วยการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสื่อ ครูมีบทบาทเป็นผู้สร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้และเหมาะสมกับช่วงวัย โดยการตั้งประเด็นคำถาม สนทนา และให้กำลังใจด้วยการสื่อสารเชิงบวก เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมมือสร้างองค์ความรู้ให้สำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีการเสริมแรงทางบวกของ Sakiner ที่กล่าวว่า การกระทำใดๆ ถ้าได้รับการเสริมแรงจะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก ดังนั้นการเสริมแรงเป็นการจูงใจบุคคลให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยให้อย่างต่อเนื่องทุกครั้งที่แสดงพฤติกรรม เรียกว่า “continuous reinforcement”

การถ่ายโยงความรู้ (Transfer of Learning) กระบวนการถ่ายโยงความรู้ กระบวนการนำสิ่งที่เรียนรู้แล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่หรือการเชื่อมโยงความรู้เดิมเข้ากับประสบการณ์ใหม่ การถ่ายโยงจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจอย่างมีความหมาย ผู้เรียนจะสามารถนำไปใช้ได้ ในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน สอดคล้องกับกฎแห่งการฝึกหัดของ Thorndike ซึ่งเชื่อว่าการที่เด็กได้ฝึกหัดหรือกระทำซ้ำๆ บ่อยๆ ย่อมจะทำให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้อง และเมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แล้วได้นำเอาสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้อยู่เสมอ ก็จะทำให้การเรียนรู้มั่นคงถาวรขึ้น หรือกล่าวได้ว่าเมื่อได้เรียนรู้สิ่งใดแล้วได้นำไปใช้อยู่เป็นประจำ ก็จะทำให้ความรู้คงทนและไม่ลืม ในทางตรงกันข้ามเมื่อผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้แล้วแต่ไม่ได้นำความรู้ไปใช้หรือไม่เคยใช้ย่อมทำให้การทํากิจกรรมนั้นไม่ดีเท่าที่ควรหรืออาจทำให้ความรู้นั้นลืมเลือนไปได้ กระบวนการนี้จะสามารถสังเกตได้จากการนำเอาถึงผลงานของตนเอง หรือของกลุ่มตนเอง หรือผลงานของเพื่อนกลุ่มอื่นในชั้นเรียนหลังการเสร็จสิ้นกระบวนการเรียนรู้ที่ 5 โดยครูมีบทบาทสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงผลงานของตนเองและเพื่อนได้อย่างสะดวก เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ถ่ายทอดความรู้ของตนเองด้วยการสนทนากับเพื่อน และผู้ปกครอง

เมื่อนำเสนอคู่มือการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT ต่อผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ภาพรวมทั้งหมดมีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D.=0.04) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสมของกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.06) รองลงมา คือ ด้านความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.05) และด้านความเหมาะสมของกระบวนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ PRAWIT ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.01) อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

2. ทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT มีรายละเอียด

2.1 การศึกษาผลการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT ที่มีต่อทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรม เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า

รูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT สามารถส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้านการสังเกต การสำรวจ การรวบรวมข้อมูล การสื่อสาร และการแสดงทัศนคติ โดยมีประเด็นอภิปราย ดังนี้

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้านการสังเกต การสำรวจ การรวบรวมข้อมูล การสื่อสาร และการแสดงทัศนคติ ที่ได้รับการประเมินก่อนและหลัง การทดลอง ผลการวิเคราะห์คะแนนการทดสอบก่อนทดลอง มีค่าเฉลี่ย 14.04 หลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ย 23.14 มีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.10 เมื่อพิจารณาขนาดความแตกต่างทางคณิตศาสตร์ ที่ระดับปานกลาง ($d = 0.53$)

2.2 การศึกษาประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT ที่มีต่อทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในการนำรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT ไปใช้กับเด็กปฐมวัยที่อยู่ในสังกัดแตกต่างกัน จำนวน 4 โรงเรียน โดยรวมพบว่าหลังการทดลองกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทักษะการเรียนรู้สูงขึ้น ซึ่งคะแนนหลังการทดลอง ($\bar{X} = 16.50$, S.D. = 1.50) และก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 11.87$, S.D. = 1.70) มีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ขนาดของผลความแตกต่างทางคณิตศาสตร์มีผลขนาดเล็กน้อย ($d = 0.02$) ทั้ง 4 โรงเรียน

ผลการเปรียบเทียบดังกล่าวชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพในการนำไปใช้กับเด็กปฐมวัยที่มีอายุตั้งแต่ 4 ขวบขึ้นไป เนื่องจากเมื่อนำไปใช้กับเด็กปฐมวัยมีคะแนนทักษะการเรียนรู้เพิ่มขึ้น และนำไปใช้กับเด็กปฐมวัยที่มีลักษณะต่างกับกลุ่มตัวอย่างมีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งกระบวนการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT ทั้ง 3 ขั้นตอน เด็กได้ฝึกทักษะการเรียนรู้ตลอดเวลา ทั้งการสังเกต การสำรวจข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การสื่อสาร และการแสดงทัศนคติ ระหว่างปฏิบัติการแบบรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ โดยเฉพาะขั้นตอนที่ 2 ของการจัดกิจกรรมเด็กจะเกิดการถ่ายทอดประสบการณ์ของตนเองแก่เพื่อนโดยการสื่อสาร และการกระทำเพื่อเป็นแบบอย่าง เพื่อให้เพื่อนทดลองปฏิบัติ อีกประการหนึ่งคือการได้รับการส่งเสริมให้แสดงพฤติกรรมดังกล่าวจากครูในการส่งเสริม กระตุ้น และเป็นแบบอย่างของการแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขตอบสนองความถนัด ความสามารถ และความต้องการของเด็กขณะร่วมกิจกรรม สอดคล้องกับกุลยา ตันติผลาชีวะ (2543) เชื่อว่า การสอนที่มีประสิทธิภาพต้องทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ใหม่อย่างมีความสุข เกิดองค์ความรู้จากกิจกรรมและสื่อที่ครูออกแบบมาประกอบหาคำตอบอย่างมีความหมาย คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) เสนอว่าความเครียดขัดขวางการคิดและการเรียนรู้ เด็กที่เกิดความเครียดจะมีประสบการณ์ที่ไม่ดี เช่น เด็กได้รับประสบการณ์ที่กระทบกระเทือนจิตใจทำให้เกิดความหวาดกลัว เครียด บรรยากาศการเรียนรู้ไม่มีความสุข คับข้องใจ ครูอารมณ์เสีย ขณะที่เด็กเกิดความเครียดร่างกายจะสร้างฮอร์โมนคอร์ติซอล (Cortisol) จะทำลายสมองส่วนคอร์เท็กซ์ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับความคิด และสมองส่วนฮิปโปแคมปัสทำหน้าที่เกี่ยวกับอารมณ์และความจำ ส่งผลให้ขาดความสามารถในการเรียนรู้ ยาวพา เดชะคุปต์ (2554) พัฒนารูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพและความถนัดของผู้เรียน 9 ด้าน มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมครบ 7 บทบาทในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติการการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพหุปัญญา โดยผู้เรียนลงมือปฏิบัติการจริง ได้มีโอกาสคิด แก้ปัญหา และค้นคว้าด้วยตนเอง พัฒนาสภาพแวดล้อม และสื่อการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัย และใช้

แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นมากขึ้น Edgar Dale (2549, อ้างถึงใน สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2527) สื่อการสอนช่วยสร้างรากฐานที่เป็นรูปธรรมขึ้นในความคิดของผู้เรียน ในการพัฒนาการเรียนรู้ และช่วยความทรงจำอย่างถาวร พัฒนาความคิด ช่วยเพิ่มทักษะในการอ่านและเสริมความเข้าใจในความหมายของคำใหม่ๆ อัญชลี ไสยวรรณ (2548) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนทักษะการคิดแสวงหาความรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งเสนอแนะว่าครูควรวางแผนการจัดกิจกรรมทุกขั้นตอนให้ดีทุกขั้นตอน ต้องคาดเดาคิดของเด็กไว้ล่วงหน้าเพื่อจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความคิด ใช้คำถามกระตุ้นการคิด จัดเตรียมสื่อการสอนให้พร้อม เด็กสามารถหยิบใช้ได้สะดวก เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้แสดงออกในการสอนทุกครั้ง การทำงานเด็กต้องเกิดความเข้าใจเรื่องที่กำลังเรียนรู้ เช่น ต้องการรู้อะไร ต้องการแสวงหาความรู้อะไร ต้องเก็บข้อมูลอย่างไร ฝึกให้เด็กรู้จักการรอคอย ยืดหยุ่นเวลาตามความเหมาะสม เชวง ช้อนบุญ (2554) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ MATH-3C เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย เสนอกระบวนการจัดการเรียนการสอน ครูมีบทบาทหน้าที่กระตุ้นความสนใจของเด็กให้เกิดความต้องการในการเรียนรู้ ตรวจสอบความรู้และประสบการณ์เดิมของเด็ก เพื่อเตรียมพร้อมที่จะทำกิจกรรม ใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กตัดสินใจเพื่อเลือกหรือทำกิจกรรมตามที่สนใจและต้องการโดยอิสระ จัดเตรียมสื่อ วัสดุให้พร้อมใช้งานและเพียงพอต่อจำนวนเด็ก อำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ นิศารัตน์ อิศระมนโรส และคณะ (2558) ศึกษาการพัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า แหล่งเรียนรู้และชนิดของสื่อที่เลือกใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัย ส่วนใหญ่คือแหล่งเรียนรู้จากธรรมชาติ หลักการในการเลือกสื่อมาใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้คือต้องมีความปลอดภัย

อีกสาเหตุหนึ่งประการคือกระบวนการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT ที่มีลักษณะเด่นที่เด็กได้รับประสบการณ์จริง ตอบสนองความแตกต่างของบุคคลด้วยลักษณะกิจกรรมที่หลากหลาย และส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ 5 ด้าน สามารถอธิบายได้ดังนี้

การปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเร้า (Perception) เป็นการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนด้วยการฟังเพลง การฟังนิทาน การสังเกตรูปภาพ การสาธิต ทักษะสังเกตจากการมองภาพ ทักษะการสำรวจจากการมองค่าที่ครูชี้ และแปลงเสียงตามครู ทักษะการรวบรวมข้อมูลจากการฟังและพูดตามครูทีละประโยค ทักษะการสื่อสารจากการฟังครูพูดจนจบ การอ่านคำคล้องจอง การกวาดสายตามการชี้อักษรในชาร์ตคำคล้องจอง และทักษะการแสดงทัศนคติจากการแสดงความรู้สึก ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

การทบทวนข้อมูล (Rehearsal) เป็นการทบทวนข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของเด็กกระตุ้นด้วยคำถาม สนทนาเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ชวนเด็กคิดลำดับเหตุการณ์ คิดทบทวนด้วยการพูด หรือการแสดงท่าทาง ทักษะการสังเกต จากการฟังคำถามของครู/สังเกตการแสดงท่าทาง การเคลื่อนไหวร่างกาย ทักษะการสำรวจจากการฟังและเข้าใจคำถามเพื่อสนทนา ตอบคำถาม ทักษะการรวบรวมข้อมูลจากการเชื่อมโยงข้อมูลกับประสบการณ์เดิม เพื่อร่วมสนทนา แสดงความคิดเห็น และตอบคำถาม ทักษะการสื่อสารจากการฟังและตอบคำถามด้วยการพูด หรือการแสดงพฤติกรรม

และการแสดงทัศนคติจากการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคำคล้อยจอง และแสดงความสนใจต่อกิจกรรม

การปฏิบัติกิจกรรม (Action) เป็นการลงมือปฏิบัติกิจกรรม ให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมมีบทบาทการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ในการปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งส่งผลให้เกิดทักษะการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน เช่น ระหว่างจากการเคลื่อนไหวร่างกาย และสอดคล้องกับการฟังเสียงเล่านิทาน การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ แสดงความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม และการปฏิบัติตามข้อตกลง

การเขียน (Write) เป็นการเขียนภาพ หรือสัญลักษณ์อย่างมีความหมายเพื่อบอกเล่าเหตุการณ์ สิ่งที่ได้เรียนรู้ตามความสนใจ หรือความต้องการอย่างอิสระ ผ่านกิจกรรมกลุ่ม หรือกิจกรรมรายบุคคล ทักษะการสังเกตจากคุณสมบัติของอุปกรณ์ที่กำหนด ทักษะการสำรวจจากการใช้อุปกรณ์ที่กำหนดได้ถูกวิธี ทักษะการรวบรวมข้อมูลจากการทบทวนความรู้ ความรู้สึกลองของตนเองก่อนและระหว่างการวาดภาพ ทักษะการสื่อสารจากการวาดภาพ การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ และทักษะการแสดงทัศนคติจากการแสดงออกทางความคิด ความรู้สึกผ่านผลงาน การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย/ความสนใจในการปฏิบัติกิจกรรม

การแสวงหาความรู้ (Inquiry) เป็นการค้นหาสิ่งที่สนใจจากผลการของเพื่อน หรือผลงานของกลุ่ม เช่น ความต้องการเขียนคำ ความต้องการเขียนภาพ เสียงพยางค์กับคำในชีวิตประจำวัน ทักษะการสังเกตจากผลงานตนเอง หรือผลงานเพื่อน หรือผลงานกลุ่ม การฟังเสียง หรือเรื่องเล่าของเพื่อน ทักษะการสำรวจจากการฟังและเชื่อมโยงข้อมูลของเพื่อนในกลุ่ม ทักษะการรวบรวมข้อมูลจากการทบทวนเรื่องที่เพื่อนเล่า การเชื่อมโยงเรื่องที่เพื่อนเล่าและตัดสินใจเรียงลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง ทักษะการสื่อสารจากการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม การฟังผู้อื่นเล่าเรื่องจนจบ/การเล่าเรื่องได้ต่อเนื่องและสอดคล้องกับเพื่อน และทักษะการแสดงทัศนคติจากพฤติกรรมแสดงถึงความสนใจในการร่วมกิจกรรม การแสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อน การทำงานร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม

การถ่ายโยงความรู้ (Transfer of Learning) เป็นการนำสิ่งที่เรียนรู้แล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่หรือสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกันหรือมีสื่ออย่างเดียวกัน ด้วยการสนทนา การนำเสนอผลงาน และการบอกเล่าแก่ผู้ปกครอง ทักษะทั้ง 5 เกิดขึ้นจากการสังเกตจากสภาพแวดล้อมที่พบเห็น เช่น ผลงานของเพื่อน เรื่องราวที่ได้ฟัง และแสดงพฤติกรรมด้วยการบอกเล่าแก่ผู้ที่อยู่ใกล้เคียงในขณะนั้น

สอดคล้องกับ Howard Gardner (อ้างถึงใน เยาวพา เดชคุปต์, 2554) กล่าวว่า ความสามารถทางปัญญาที่หลากหลาย (Multiple Intelligences) สามารถพัฒนา เพิ่มพูนได้ตามศักยภาพของเด็ก ประเมินได้จากสภาพความเป็นจริงในการใช้ชีวิต และการพัฒนาต้องสอดคล้องลีลาการเรียนรู้ (Learning Styles) ของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ Gibbons and Hopkins (1980, อ้างถึงใน Neill, 2004) กล่าวถึง ระดับของการมีประสบการณ์ที่ส่งผลต่อแบบแผนของพฤติกรรมไว้ 10 ระดับ ซึ่งส่งผลต่อการเป็นแบบอย่าง การทำหน้าที่ การเกิดความเข้าใจตนเองและสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น การยอมรับบทบาทหน้าที่ของตนเองซึ่งนำไปสู่การพัฒนาบุคลิกภาพและความสามารถในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น และจิตตพันธ์ บุญศิริกุล (2558, น. 5) กล่าวถึงผลจากการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับรูปแบบการคิด และรูปแบบการเรียนรู้ที่ได้ทำการวิจัยอย่างกว้างขวาง พบว่า รูปแบบการคิดและรูปแบบการเรียนรู้มี

ผลต่อความสำเร็จทางการเรียนของเด็ก โดยเด็กสามารถจดจำข้อมูลที่เรียนได้นานขึ้น และผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้นเมื่อรูปแบบการสอนของครูและสภาพแวดล้อมของการเรียนมีความสอดคล้องกับรูปแบบการคิดและรูปแบบการเรียนรู้ จึงแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กปฐมวัยในแง่ตอบสนองความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แตกต่าง ด้วยกระบวนการจัดกิจกรรมที่让孩子ปฏิบัติจริงด้วยลักษณะกิจกรรมหลากหลาย และมีความต่อเนื่อง

ข้อสังเกตที่ค้นพบจากวิจัย

1. ด้านเด็กปฐมวัย จากการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมเด็กปฐมวัยระหว่างการทำนกิจกรรมสามารถสรุปได้ 3 ประเด็นดังนี้
 - 1.1 เด็กให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
 - 1.2 เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม
 - 1.3 เด็กสามารถปฏิบัติกิจกรรมนิทานโยคะ ได้แต่ยังต้องผู้ช่วยแนะนำ และจัดสรรให้ถูกต้อง
 - 1.4 เด็กสามารถสนทนา และตอบคำถามเกี่ยวกับเสียงของพยัญชนะได้เหมาะสมตามวัย และสามารถคิดคำที่มีพยัญชนะเสียงใกล้เคียงกันได้
 - 1.5 เด็กสามารถวาดได้สอดคล้องกับคำที่ต้องการเขียน
 - 1.6 เด็กสามารถชี้แนะเพื่อนในการเขียนคำตามตัวแบบได้
 - 1.7 เด็กสามารถเชื่อมโยงเสียงกับภาพได้
2. ด้านนักศึกษา จากการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างกับนักศึกษาสอน พบว่า ได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับเทคนิคการสอนที่หลากหลาย ขณะดำเนินกิจกรรมเด็กสนุกสนาน ผ่อนคลาย มีการพัฒนาที่ดีขึ้น ส่งผลให้เห็นถึงความตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมของเด็กๆ และสามารถนำกิจกรรม PRAWIT สามารถนำไปบูรณาการการเรียนการสอนได้ และเมื่อสัมภาษณ์ในประเด็นผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณลักษณะของนักศึกษา 6 ด้าน สรุปได้ ดังนี้
 - 2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม ส่วนใหญ่มีจิตสาธารณะ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา ได้แก่ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 41.66 เคารพและยึดถือในกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความเข้าใจในผู้อื่นและเข้าใจโลก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 และสามารถจัดการและแก้ปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครูเชิงสัมพันธ์โดยใช้ดุลยพินิจทางคำนียม ความรู้สึกของผู้อื่น และประโยชน์ของสังคมส่วนรวม จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ตามลำดับ
 - 2.2 ด้านความรู้ มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้และสามารถประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 50.00 มีความรอบรู้ในด้านวิชาชีพครู และวิชาเฉพาะสาขาอย่างกว้างขวางลึกซึ้ง และเป็นระบบ

และมีความ เข้าใจความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในวิชาชีพครูและวิชาเฉพาะสาขาอย่างลึกซึ้ง ตระหนักถึงความสำคัญของงานวิจัยและการวิจัยในการต่อยอดความรู้ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 41.66 และมีความตระหนักรู้หลักการและทฤษฎี ในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการ ทั้งการบูรณาการศาสตร์วิชาเฉพาะสาขา การบูรณาการข้ามศาสตร์ และการบูรณาการกับโลกแห่งความเป็นจริง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ตามลำดับ

2.3 ด้านปัญญา มีความเป็นผู้นำทางปัญญาในการคิดพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ และการพัฒนาศาสตร์ทางครุศาสตร์ รวมทั้งการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีนวัตกรรม และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าและนำความรู้เกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะสาขาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ แก้ปัญหาการพัฒนาผู้เรียน และการวิจัยต่อยอดองค์ความรู้ มีความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานอย่างมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 สามารถคิดค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลสารสนเทศ และแนวคิดจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน การวินิจฉัย แก้ปัญหา และทำการวิจัยเพื่อพัฒนางานและพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และสามารถคิดแก้ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน เสนอทางออก และนำไปสู่การแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66

2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองและผู้อื่นในการทำงานและการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร และในการเรียนรู้ พัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และมีความเอาใจใส่ช่วยเหลือ และเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และมีความไวในการรับรู้ ความรู้สึกของผู้อื่น มีมุมมองเชิงบวก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และสังคม เอาใจใส่ในการรับฟัง และพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างมีความรับผิดชอบ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูด การเขียน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การเก็บข้อมูลและนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับบุคคลและกลุ่มบุคคล ที่มีความแตกต่างกัน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 มีความสามารถในการบูรณาการข้อมูลเพื่อการสื่อสารอย่างเป็นระบบด้วยสื่อและเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 41.66 มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และตระหนักถึงคุณค่าในการใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน เทคโนโลยีสารสนเทศและสถิติเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 และความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล ภาษาพูด ภาษาเขียน ในการเก็บข้อมูลและนำเสนอข้อมูล อันมีผลให้สามารถเข้าใจองค์ความรู้หรือประเด็นปัญหาอย่างรวดเร็ว จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ตามลำดับ

2.6 ด้านการจัดการเรียนรู้ มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ (Formal) รูปแบบกึ่งทางการ (Non-formal) และรูปแบบไม่เป็นทางการ

(Informal) อย่างสร้างสรรค์ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเฉพาะสาขอย่างบูรณาการ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 ตามลำดับ

จากความคิดเห็นของนักศึกษาในการเป็นผู้ช่วยนักวิจัย โดยการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงตามรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT สรุปได้ ดังนี้

1) เมื่อปฏิบัติโยคะนิทานเสร็จแล้ว สามารถนำเนื้อหาของนิทานไปต่อยอดกิจกรรมผ่านการลงมือปฏิบัติ

2) ต่อยอดการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง โดยใช้ความรู้พื้นฐานจากนิทาน

3) สามารถนำไปบูรณาการกับเรื่องราววิถีชีวิตของคนในชุมชนได้

4) เนื้อหาของนิทานส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดู และสิ่งต่างๆ รอบตัว

5) ลักษณะของกิจกรรมควรมีการเผยแพร่ความรู้แก่ครู และผู้บริหาร

6) ลักษณะของกิจกรรมเป็นการเรียนรู้ผ่านการเล่น เหมาะสมกับวัย และความแตกต่างระหว่างบุคคล

7) เกิดกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชา และได้ฝึกฝนตนเอง เช่น การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน การตั้งคำถาม การส่งเสริมกระบวนการคิด และการจัดประสบการณ์

8) ควรทำแผนบูรณาการกับรายวิชาเพื่อที่จะลงปฏิบัติการสอนที่หลากหลาย

3. ด้านครูประจำชั้น จากการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างกับของทั้ง 4 โรงเรียน พบว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT ความชัดเจนของรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT และกระบวนการจัดกิจกรรมขั้นการลงมือปฏิบัติ (Action) มีความชัดเจนมาก รองลงมาคือ กระบวนการจัดกิจกรรม ขั้นถ่ายโอนความรู้ (Transfer) การวางแผนรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT กระบวนการจัดกิจกรรมขั้นการทบทวนข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ (Rehearsal) และกระบวนการจัดกิจกรรม ขั้นการแสวงหาความรู้ (Inquiry) กระบวนการจัดกิจกรรม ขั้นการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเร้า (Perception) กระบวนการจัดกิจกรรม ขั้นการเขียน (Write) รูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT สามารถส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้ สื่อประกอบการจัดกิจกรรมเหมาะสมกับรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT และการวัดและการประเมินเหมาะสมกับรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT ตามลำดับ และได้ขอเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT สรุปได้ ดังนี้

1) ควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับลักษณะการจัดกิจกรรมให้ครูปฐมวัย ซึ่งโยคะนิทานเป็นนวัตกรรมที่แปลกใหม่ และเด็กให้ความสนใจดีมาก

2) ขณะการจัดกิจกรรมยังมีนักเรียนบางกลุ่มที่ไม่ให้ความสนใจในการร่วมกิจกรรม ดังนั้นนักศึกษาควรฝึกการเตรียมเด็กให้สงบ

3) กิจกรรมสามารถนำไปต่อยอดเป็นการวิจัยในชั้นเรียนได้

4) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยได้ดี

5) อยากให้มีการอบรมครูปฐมวัยเกี่ยวกับลักษณะการจัดกิจกรรม

4. ด้านผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย จากการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างกับผู้ปกครอง พบว่าอยากให้มีกิจกรรมลักษณะนิทานโยคะอย่างต่อเนื่อง เพราะเด็กๆ สนุกสนาน และจดจำเรื่องราวของนิทาน และนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น น้องเล่าเรื่องถั่วอกช่วยรักษาหวัดได้, น้องเล่าถึงการ

เจริญเติบโตของต้นไม้ได้ เป็นต้น และอยากให้มีการอบรมครูประจำชั้นเกี่ยวกับนิทานโยคะ ทั้งนี้ กิจกรรมนิทานโยคะ (ชั้น A) เด็กสามารถนำไปปฏิบัติกับที่บ้านได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT เป็นรูปแบบที่ศึกษาพัฒนาภายใต้หลักการของธรรมชาติ และความแตกต่างของเด็กปฐมวัย โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ ใช้เพลง นิทาน ดนตรี เป็นสื่อ กระตุ้นการเข้าร่วมกิจกรรม และใช้คำถามกระตุ้นการสะท้อนความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์เดิม ผ่านการพูด และผลงาน ทั้งนี้การประเมินจึงเน้นที่สภาพจริง และความก้าวหน้าในพัฒนาการของผู้เรียน ดังนั้นผู้ที่มีความต้องการนำรูปแบบการจัดกิจกรรมไปใช้เป็นแนวทางส่งเสริมพัฒนาการผู้เรียน ส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างครู และผู้ปกครอง หรือระหว่างบ้าน สถานศึกษา และชุมชน สามารถปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยยึดองค์ประกอบในการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT เป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมโดยเน้นการมีส่วนร่วมของครอบครัว
2. ควรศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดของเด็กปฐมวัย
3. ควรมีการนำรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PRAWIT ไปปรับทดลองใช้กับเด็กหลายกลุ่ม เช่น ต่ำกว่า 3 ขวบ หรือ 5 ขวบขึ้นไป